

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000217015

Datum
20 maart 2025

Opgesteld door
[REDACTED]

Samengewerkt met
BZ, A&M, Defensie en CZW

Bijlage(n)
1

Aan
Van

Staatssecretaris BZK
Afdeling Veiligheid

nota

Kabinetsreactie op Amnesty International rapport: 'Rules
but No Protection - unveiling gaps in refugee protection of

Aanleiding

Op 13 februari jl. heeft de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties u verzocht een kabinetsreactie te geven op het Amnesty International-rapport: *Onbeschermd: Tekortkomingen in de bescherming van Venezolaanse Vluchtelingen op Aruba*. Deze nota geeft de kern van de kabinetsreactie weer.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met de kabinetsreactie en deze te ondertekenen voor verzending aan de Tweede Kamer.
- De kabinetsreactie wordt mede namens de minister van Asiel en Migratie verstuurd.

Kern

- Het rapport *Onbeschermd: Tekortkomingen in de bescherming van Venezolaanse Vluchtelingen op Aruba* is het eerste rapport van Amnesty International Nederland (hierna: Amnesty) over de situatie van Venezolaanse Vluchtelingen in Aruba.
- Kernboodschap van de kabinetsreactie is dat het asiel-, opvang- en terugkeerbeleid, net als mensenrechten, in eerste instantie een verantwoordelijkheid is van de autonome landen binnen het Koninkrijk.
- U weersprekt de conclusie dat de Nederlandse bijstand gericht was op het traceren van Venezolanen, hun detentie en deportatie. U stelt dat de Nederlandse bijstand juist heeft bijgedragen aan het optimaliseren en verdere professionalisering van de vreemdelingenketen op Aruba in lijn met internationale mensenrechtenverplichtingen.
- Ook geeft u een reflectie op de inzet van de waarborgfunctie wanneer het non-refoulementprincipe door een land binnen het Koninkrijk wordt geschonden.
- Ten slotte reageert u op de aanbevelingen voor Nederland zoals het oprichten van een programma voor kosteloze rechtsbijstand, het verstrekken van Spaanse vertalingen hiervan, inzet op kinderen toegespitste asielprocedure en het verlenen van subsidiaire bescherming overeenkomstig de Erkenningsrichtlijn van de EU.
- Ten aanzien van deze aanbevelingen licht u toe dat:
 - Taalcursussen technisch Spaans onderdeel vormen van de geleverde bijstand;
 - Er door Nederland ondersteunende training geleverd is met de focus op kwetsbare groepen, waaronder minderjarigen;

- Het Europees Verdrag voor de Rechten van Mens (EVRM) kent geen formele verplichting om in alle gevallen gesubsidieerde rechtsbijstand voor vreemdelingen te realiseren;
- Voor Nederland geldt dat de veiligheidssituatie in Venezuela niet als zodanig als uitzonderlijk wordt aangemerkt en dat net als in de Caribische landen het verzoek om bescherming (3 EVRM) individueel beoordeeld wordt door de bevoegde autoriteiten in Nederland.
- De beantwoording is zowel met het ministerie van Asiel en Migratie, het ministerie van Defensie en het ministerie van Buitenlandse Zaken afgestemd.
- Op ambtelijk niveau is Aruba geïnformeerd over de kabinetsreactie van Nederland.

Onze referentie
2025-0000217015

Datum
20 maart 2025

Toelichting

Rapport Amnesty International

- In het rapport wordt gesteld dat er een gebrek is aan specifieke asielwetgeving in Aruba, de detentieomstandigheden slecht zijn en er grote zorgen zijn over de behandeling van Venezolaanse asielzoekers, migranten en vluchtelingen (onder wie kinderen). Daarnaast stelt Amnesty dat Nederland mogelijk het non-refoulement-principe geschonden heeft. Dit zou gelegen zijn in financiële en technische bijstand van Nederland, zoals het betalen voor deportatievluchten van Venezolanen.
- Amnesty roept Aruba op om: (i) Venezolaanse asielzoekers, vluchtelingen en migranten niet automatisch vast te zetten, (ii) niet gedwongen terug te sturen (iii) het verbeteren van de detentieomstandigheden en (iv) specifieke asielwetgeving te ontwikkelen en asielprocedures te herzien (met aparte wetgeving voor kinderen).
- Amnesty roept het Koninkrijk der Nederlanden en Nederland op om zorg te dragen dat (i) de mensenrechten in het hele Koninkrijk worden gerespecteerd en gewaarborgd en dat (ii) bijstand niet resulteert in of bijdraagt aan mensenrechtenschendingen.

Politieke context

- Minister-President Wever-Croes van Aruba heeft op 1 oktober 2024 het rapport officieel in ontvangst genomen. Aruba heeft geen publieke reactie verzonden.
- Op 3 oktober 2024 ontving uw voorganger van lid White (GroenLinks-PvdA) schriftelijke vragen naar aanleiding van het nieuwsbericht over de publicatie van het Amnesty International rapport. Deze zijn mede namens de (toenmalige) minister AenM op 22 oktober 2024 beantwoord.
- Voorafgaand aan de publicatie van het rapport hebben zowel BZK als AenM een *right to reply* ontvangen van Amnesty. Daarin werd gevraagd inhoudelijk te reageren op een samenvatting van zeven pagina's. In afstemming met AenM heeft BZK gekozen niet inhoudelijk te reageren zonder een volledig rapport.

Communicatie

- Op 1 oktober 2024 heeft de Trouw het volgende bericht gepubliceerd: "*Amnesty: Nederland medeplichtig aan schenden mensenrechten op Aruba*".

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Onze referentie
2025-0000217015
Datum
20 maart 2025

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kabinetsreactie op rapport Amnesty International	Ter ondertekening
2	Amnesty International rapport: ' <i>Onbeschermd: Tekortkomingen in de bescherming van Venezolaanse Vluchtelingen op Aruba</i> '	Ter informatie
3	Antwoord op schriftelijke vragen over schendingen van mensenrechten van Venezolaanse vluchtelingen op Aruba (ingezonden 3 oktober 2024)	Ter informatie